

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 10. mája 2007^{*}

Vo veci C-328/05 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 30. augusta 2005,

SGL Carbon AG, so sídlom vo Wiesbadene (Nemecko), v zastúpení: M. Klusmann a F. Wiemer, Rechtsanwälte,

odvolateľ,

ďalší účastník konania:

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: F. Castillo de la Torre, M. Schneider, W. Mölls a H. Gading, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

^{*} Jazyk konania: nemčina.

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts, sudcovia E. Juhász, R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), G. Arestis a T. von Danwitz,

generálny advokát: J. Mazák,
tajomník: B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 26. októbra 2006,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 18. januára 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

- ¹ SGL Carbon AG (ďalej len „SGL Carbon“) svojím odvolaním navrhuje čiastočné zrušenie rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločností z 15. júna 2005, Tokai Carbon a i./Komisia (T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, neuverejnený v Zbierke, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým tento súd zamietol jeho žalobu smerujúcu proti rozhodnutiu Komisie K(2002) 5083, konečné znenie, zo

17. decembra 2002 týkajúceho sa konania podľa článku 81 Zmluvy ES a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/E-2/37.667 — Špeciálne grafity, ďalej len „sporné rozhodnutie“), a subsidiárne zníženie pokuty, ktorá mu bola uložená uvedeným rozhodnutím.

Právny rámec

Nariadenie č. 17

- ² Článok 15 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962 prvého nariadenia implementujúceho články [81] a [82] zmluvy (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3) stanovuje:

„1. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty od 100 do 5 000 účtovných jednotiek, keď úmyselne alebo z nedbanlivosti:

...

- b) poskytnú nesprávne informácie v odpovedi na žiadosť podanú podľa článku 11 (3) alebo (5)...

2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty od 1 000 do 1 000 000 účtovných jednotiek alebo viac, ale nepresahujúcej 10 % obratu

v predchádzajúcom obchodnom roku každého podniku, ktorý sa zúčastnil porušenia, ak buď úmyselne, alebo z nedbalosti:

a) porušili článok [81] (1) alebo článok [82] zmluvy,...

...

Pri stanovení pokuty sa bude posudzovať jednak závažnosť porušenia a tiež jeho trvanie.

...“

Usmernenia

- ³ Oznámenie Komisie s názvom „Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o ESUO“ (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171, ďalej len „usmernenia“) vo svojej preambule uvádza:

„Zásady tu načrtnuté by mali zabezpečiť priehľadnosť a nestrannosť rozhodnutí Komisie, rovnako v očiach podnikov, ako aj v očiach Súdneho dvora, pričom

právomoci Komisie stanovovať pokuty v rozmedzí 10 % celkového obratu, ktoré jej prislúchajú na základe relevantnej legislatívy, ostávajú zachované. Tieto právomoci sa však musia riadiť koherentnou a nediskriminačnou politikou, konzistentnou s cieľmi sledovanými penalizáciou porušení pravidiel súťaže.

Nová metóda určovania výšky pokuty sa bude pridržať nasledujúcich pravidiel, ktoré začínajú od základnej čiastky, ktorá sa bude zvyšovať s ohľadom na priťažujúce okolnosti, alebo znižovať s ohľadom na poľahčujúce okolnosti.“

- 4 Podľa bodu 1 usmernení „základná čiastka bude určená podľa závažnosti a dĺžky trvania porušovania pravidiel, čo sú jediné kritériá uvedené v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17“. Podľa bodu 2 usmernení môže byť základná čiastka zvýšená v prípade priťažujúcich okolností, ako napríklad opakovaného porušenia toho istého typu tým istým podnikom alebo tými istými podnikmi. Podľa bodu 3 usmernení môže byť uvedená čiastka znížená v prípade osobitných poľahčujúcich okolností.

Oznámenie o spolupráci

- 5 Komisia vo svojom oznámení o neuložení alebo znížení pokút v prípadoch kartelov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4, ďalej len „oznámenie o spolupráci“) definovala podmienky, za ktorých môžu byť podniky, ktoré s ňou v priebehu jej vyšetrovania kartelu spolupracujú, oslobodené od pokuty alebo môžu dosiahnuť zníženie pokuty, ktorú by museli zaplatiť, pokiaľ by k spolupráci nedošlo.

6 Podľa oddielu A bodu 5 oznámenia o spolupráci:

„Spolupráca podniku je len jeden z viacerých faktorov, ktoré Komisia berie do úvahy pri stanovení sumy pokuty. ...“ [*neoficiálny preklad*]

7 Oddiel C oznámenia o spolupráci nazvaný „Podstatné zníženie sumy pokuty“ [*neoficiálny preklad*] znie takto:

„Podnikom, ktoré spĺňajú podmienky uvedené v oddieli B bodoch b) až e) a oznámia tajný kartel po tom, ako Komisia uskutočnila na základe rozhodnutia v priestoroch účastníkov kartelu prešetrovanie, ktoré však neposkytlo dostatok dôkazov na začatie konania vedúceho k rozhodnutiu, sa poskytne zníženie od 50 % do 75 % sumy pokuty.“ [*neoficiálny preklad*]

8 Podmienky uvedené v oddieli B oznámenia o spolupráci, na ktoré odkazuje oddiel C tohto oznámenia, predpokladajú, že dotknutý podnik:

„a) informuje Komisiu o tajnom karteli skôr, ako Komisia uskutočnila na základe rozhodnutia prešetrovanie v dotknutých podnikoch, za predpokladu, že ešte nemala dostatok informácií na dokázanie existencie oznamovaného kartelu;

- b) ako prvý poskytol rozhodujúce dôkazy o existencii kartelu;
- c) ukončil svoju účasť na protiprávnej činnosti najneskôr v čase, keď oznámil kartel;
- d) poskytol Komisii všetky relevantné informácie a všetky dokumenty a dôkazy týkajúce sa kartelu, ktoré mal k dispozícii, a udržiava stálu a úplnú spoluprácu počas celého prešetrovania;
- e) nenútil iný podnik, aby sa zúčastnil na karteli, nebol podnecovateľom ani nezohral dôležitú úlohu pri protiprávnej činnosti.“ [*neoficiálny preklad*]

- 9 Oddiel D oznámenia o spolupráci nazvaný „Významné zníženie sumy pokuty“ [*neoficiálny preklad*] znie takto:

„1. Ak podnik spolupracuje bez toho, aby boli splnené všetky podmienky uvedené v oddieloch B a C, poskytne sa mu zníženie od 10 do 50 % sumy pokuty, ktorá by mu bola uložená, ak by nespolupracoval.

2. Môže ísť o prípady, ak:

- pred zaslaním oznámenia o výhradách podnik poskytne Komisii informácie, dokumenty alebo iné dôkazy, ktoré prispievajú k potvrdeniu existencie porušenia,
- po doručení oznámenia o výhradách podnik informuje Komisiu, že nepopiera vecnú správnosť skutkových zistení, na ktorých Komisia zakladá svoje obviňovania.“ *[neoficiálny preklad]*

Protokol č. 7 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

- ¹⁰ Článok 4 protokolu č. 7 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísanému v Ríme 4. novembra 1950, uvádza:

„Právo nebyť opakovane súdený alebo trestaný

1. Nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.

2. Ustanovenia predchádzajúceho odseku nie sú na prekážku obnove konania podľa zákona a trestného poriadku príslušného štátu, ak nové alebo novoodhalené skutočnosti alebo podstatná chyba v predchádzajúcom konaní mohli ovplyvniť rozhodovanie vo veci.

...“

Skutkové okolnosti a sporné rozhodnutie

- 11 V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa zhrnul skutkový rámec, ktorý bol základom ním prejednávanej žaloby, takto:

„1 [Sporným] rozhodnutím Komisia konštatovala účasť rozličných podnikov na sérii dohôd a zosúladených postupov v zmysle článku 81 ods. 1 ES a článku 53 ods. 1 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) v odvetví špeciálnych grafitov, a to počas obdobia od júla 1993 do februára 1998.

2 Slovné spojenie „špeciálne grafity“ v zmysle [sporného] rozhodnutia označuje skupinu grafitových výrobkov odlišných od grafitových elektród pre oceliarstvo, ktoré sú určené na rozličné použitia, a to izostatický grafit, liaty grafit a lisovaný grafit.

3 Izostatický grafit má lepšie mechanické vlastnosti ako liaty alebo lisovaný grafit a cena každej kategórie sa líši v závislosti od jej mechanických vlastností. Nachádza

sa okrem iného vo forme elektród v elektroerozívnych strojoch používaných na výrobu kovových foriem pre automobilový a elektronický priemysel. Ďalšími uplatneniami izostatického grafitu sú matrice na plynulé odlievanie neželezných kovov, ako sú meď a zliatiny medi.

- 4 Rozdiel medzi výrobnými nákladmi izostatického grafitu a liateho alebo lisovaného grafitu je prinajmenšom 20 %. Liaty grafit je vo všeobecnosti najlacnejší, a preto sa vyberá, ak zodpovedá požiadavkám užívateľa. Liate výrobky sa používajú v celom rade priemyselných aplikácií, najmä v oceliarskom, hlinikárskom a chemickom priemysle a v hutníctve.
- 5 Lisovaný grafit sa vo všeobecnosti používa iba pri veľkorozmerných aplikáciách, keďže jeho vlastnosti sú štandardne horšie ako vlastnosti liateho grafitu.
- 6 Výrobky zo špeciálneho grafitu sú vo všeobecnosti zákazníkom dodávané priamo od výrobcu v podobe hotových opracovaných výrobkov alebo prostredníctvom spracovateľov. Títo spracovatelia nakupujú neopracovaný grafit v blokoch alebo tyčiach, opracujú ho, teda ho prispôbia potrebám zákazníka, a opracované výrobky predajú konečnému zákazníkovi.
- 7 [Sporné] rozhodnutie sa týka dvoch odlišných kartelov, z ktorých jeden pokrýval trh s izostatickým špeciálnym grafitom a druhý trh s liatym špeciálnym grafitom, pričom neexistoval dôkaz o porušení vo vzťahu k lisovanému grafitu. Tieto kartely pokrývali veľmi špecifické výrobky, konkrétne grafit vo forme štandardných a rezaných blokov okrem opracovaných výrobkov, ktoré sa vyrábajú „na mieru“ pre zákazníka.

- 8 Hlavní výrobci speciálního grafitu v západnom svete sú nadnárodné spoločnosti. Predaje špeciálnych grafitov predstavovali na celosvetovej úrovni roku 2000 hodnotu približne 900 miliónov eur, pričom okolo 500 miliónov eur pripadalo na izostatický grafit a 300 miliónov eur na liaty grafit. Roku 2000 v celom Spoločenstve/EHP dosiahla hodnota predajov 100 až 120 miliónov eur v prípade izostatických výrobkov a 60 až 70 miliónov eur v prípade liatych výrobkov. Neopracované výrobky predstavovali na trhu izostatického grafitu hodnotu približne 35 až 50 miliónov eur a na trhu liateho grafitu približne 30 miliónov eur.
- 9 V čase vydania [sporného] rozhodnutia boli najväčšími výrobcami izostatického špeciálneho grafitu v celom Spoločenstve/EHP [predovšetkým] nemecká spoločnosť SGL Carbon...

...

- 12 Od júna 1997 Komisia prešetrovala trh s grafitovými elektródami a toto prešetrovanie viedlo k rozhodnutiu z 18. júla 2001 týkajúcemu sa konania o uplatnení článku 81 Zmluvy ES a článku 53 Dohody EHP — Vec COMP/E-1/36.490 — Grafitové elektródy (Ú. v. ES L 100, 2002, s. 1). ...

...

14 V USA sa v marci 2000 a vo februári 2001 začalo trestné stíhanie proti dcérskej spoločnosti [spoločnosti Le Carbone-Lorraine SA] a dcérskej spoločnosti [japonskej spoločnosti Toyo Tanso Co. Ltd] za účasť na protiprávnom karteli na trhu so špeciálnym grafitom. Spoločnosti sa k nej priznali a súhlasili so zaplatením pokút. ...

15 Dňa 17. mája 2002 Komisia zaslala oznámenie o výhradách osobám, ktorým bolo [sporné] rozhodnutie určené... Žiadna z nich nepoprela vecnú správnosť skutkových zistení.

...

17 Správne konanie sa skončilo 17. decembra 2002 vydaním [sporného] rozhodnutia...

...

19 V [spornom] rozhodnutí sa uvádza, že zákulisné dohody na trhu s izostatickým grafitom sa realizovali prostredníctvom pravidelných mnohostranných stretnutí na štyroch úrovniach:

— „stretnutia na najvyššej úrovni“ za účasti vrcholového manažmentu spoločností, na ktorých sa stanovovali hlavné zásady spolupráce,

- ‚medzinárodné stretnutia na pracovnej úrovni‘, ktoré sa týkali zatriedovania grafitových blokov do rôznych kategórií a určovania maximálnych cien pre každú kategóriu,
- ‚regionálne‘ (európske) stretnutia,
- ‚miestne‘ (vnútroštátne) stretnutia týkajúce sa talianskeho, nemeckého, francúzskeho, britského a španielskeho trhu.

...

- 22 Na základe skutkových zistení a právneho posúdenia uskutočneného v [spornom] rozhodnutí Komisia uložila predmetným spoločnostiam pokuty, ktoré vypočítala podľa metódy opísanej v usmerneniach..., ako aj v oznámení o spolupráci.
- 23 Podľa článku 1 prvého odseku výroku [sporného] rozhodnutia nasledujúce podniky porušili článok 81 ods. 1 ES a článok 53 ods. 1 Dohody EHP tým, že sa v uvedených obdobiach podieľali na komplexe dohôd a zosúladených postupov, ktoré ovplyvnili trhy Spoločenstva a EHP s izostatickými špeciálnym grafitom:

...

b) SGL [Carbon] od júla 1993 do februára 1998;

...

24 Podľa druhého odseku rovnakého ustanovenia nasledujúce podniky porušili článok 81 ods. 1 ES a článok 53 ods. 1 Dohody EHP tým, že sa v uvedených obdobiach podieľali na komplexe dohôd a zosúladených postupov, ktoré ovplyvnili trhy Spoločenstva a EHP s liatym špeciálnym grafitom:

— SGL [Carbon] od februára 1993 do novembra 1996,

...

25 Článok 3 výroku [sporného rozhodnutia] ukladá tieto pokuty:

...

b) SGL [Carbon]:

— izostatický špeciálny grafit: 18 940 000 eur,

— liaty špeciálny grafit: 8 810 000 eur,

...

26 [Uvedený] článok 3 ďalej nariaďuje, že pokuty sú splatné v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia [sporného] rozhodnutia pod sankciou úrokov z omeškania vo výške 6,75 %.

27 [Sporné] rozhodnutie bolo žalobcom zaslané 20. decembra 2002 spolu so sprievodným listom. Uvádza sa v ňom, že po uplynutí lehoty na plnenie stanovenej v [tomto] rozhodnutí Komisia pristúpi k vymáhaniu predmetných súm; ak by sa však začalo konanie na Súde prvého stupňa, Komisia nezačne výkon rozhodnutia, pokiaľ budú zaplatené úroky vo výške 4,75 % a vystavená banková záruka.“

Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

- ¹² Samostatnými návrhmi podanými do kancelárie Súdu prvého stupňa v priebehu marca 2003 SGL Carbon, ako aj ďalšie podniky, ktorým bolo sporné rozhodnutie určené, podali proti tomuto rozhodnutiu žaloby o neplatnosť.

13

Vo výroku napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa rozhodol okrem iného takto:

„...“

4. Vo veci T-91/03, SGL Carbon/Komisia:

- výška pokuty uloženej žalobcovi článkom 3 [sporného] rozhodnutia sa stanovuje na 9 641 970 eur, pokiaľ ide o porušenie, ktorého sa dopustil v odvetví izostatického grafitu,
- v zostávajúcej časti sa žaloba zamieta,
- žalobca znáša dve tretiny svojich vlastných trov konania a dve tretiny trov konania Komisie a Komisia znáša jednu tretinu svojich vlastných trov konania a jednu tretinu trov konania žalobcu.“

Návrhy účastníkov odvolacieho konania

14

SGL Carbon vo svojom odvolaní navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom ním bola zamietnutá jeho žaloba,

— subsidiárne, primerane znížil pokutu, ktorá mu bola uložená, ako aj úroky z omeškania a úroky splatné od vyhlásenia rozsudku,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

- 15 Komisia vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhuje, aby Súdny dvor odvolanie zamietol a zaviazal odvolateľa na náhradu trov konania.

O odvolaní

- 16 SGL Carbon na podporu svojho odvolania uvádza šesť odvolacích dôvodov.

- 17 SGL Carbon svojím prvým odvolacím dôvodom tvrdí, že Súd prvého stupňa porušil zásadu *ne bis in idem* tým, že nezohľadnil skoršie pokuty, ktoré mu boli uložené v Spojených štátoch. Druhý odvolací dôvod smeruje proti zvýšeniu sumy pokuty, ktorá bola SGL Carbon uložená, o 35 % z dôvodu jeho úlohy jediného vodcu kartelu. Posledný uvedený svojím tretím odvolacím dôvodom tvrdí, že Súd prvého stupňa nepreskúmal žalobný dôvod, podľa ktorého boli jeho práva na obhajobu, ktoré zahŕňajú právo byť vypočutý, porušené tým, že členovia kolektívu Komisie poverení vyšetrovaním mali nedostatočnú znalosť nemeckého jazyka. Štvrtý odvolací dôvod sa týka toho, ako Súd prvého stupňa ohodnotil spoluprácu SGL Carbon s Komisiou. Odvolateľ svojím piatym odvolacím dôvodom tvrdí, že Súd prvého stupňa nezohľadnil jeho ekonomickú výkonnosť pri posudzovaní jeho finančnej schopnosti zaplatiť pokutu a že výška tejto pokuty je neprimeraná. Nakoniec odvolateľ svojím šiestym odvolacím dôvodom tvrdí, že Súd prvého stupňa nesprávne vypočítal výšku úroku.

O prvom odvolacom dôvode založenom na porušení povinnosti zohľadniť sankcie uložené v treťom štáte

Argumentácia účastníkov konania

- ¹⁸ SGL Carbon svojím prvým odvolacím dôvodom tvrdí, že Súd prvého stupňa nesprávne spochybnil uplatniteľnosť zásady *ne bis in idem* v prejednávanej veci, keďže sankcie, ktoré mu boli uložené v Spojených štátoch, mali byť zohľadnené pri určovaní výšky pokuty alebo aspoň na účely jej zníženia.
- ¹⁹ SGL Carbon na pojednávaní upresnil, že aj keď Súdny dvor vo svojich rozsudkoch z 29. júna 2006, Showa Denko/Komisia (C-289/04 P, Zb. s. I-5859, body 50 až 63), a SGL Carbon/Komisia (C-308/04 P, Zb. s. I-5977, body 26 až 39), odmietol tézu, že sankcie uložené v treťom štáte v oblasti práva hospodárskej súťaže musia byť zohľadnené pri stanovovaní pokuty, Komisia nebola oprávnená úplne ignorovať také okolnosti.
- ²⁰ Podľa SGL Carbon totiž Komisia môže mať s ohľadom na potrebu dbať na to, aby uložené sankcie boli primerané, povinnosť zohľadniť v rámci výkonu svojej voľnej úvahy sankcie uložené orgánmi tretieho štátu.
- ²¹ Komisia sa domnieva, že odvolateľ sa v prejednávanej veci neoprávnene odvoláva na zásadu *ne bis in idem*. Správne a súdne konania v oblasti práva hospodárskej súťaže v Spojených štátoch a v Spoločenstve totiž podľa nej nesledujú rovnaké ciele.

- 22 Komisia tvrdí, že z už citovaných rozsudkov Showa Denko/Komisia a SGL Carbon/Komisia vyplýva, že povinnosť zohľadniť sankcie uložené určitej spoločnosti v treťom štáte nemá v práve Spoločenstva žiaden právny základ.
- 23 Komisia dodáva, že neexistencia akejkoľvek povinnosti zohľadniť také sankcie je v súlade so všeobecnými právnymi zásadami. Pokiaľ totiž celosvetovo pôbiaci kartel stanoví ceny na celosvetovej úrovni, podniky zúčastňujúce sa na karteli sa nedopustia jedného porušenia, ale viacerých porušení, ktorých počet zodpovedá počtu zvrchovaných právnych poriadkov zakazujúcich stanovovanie cien, ktoré má skutočné alebo potenciálne účinky na ich územiach.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 24 Na úvod je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor vo svojich už citovaných rozsudkoch Showa Denko/Komisia a SGL Carbon/Komisia už preskúmal otázku, či zásada *ne bis in idem* stanovená v článku 4 protokolu č. 7 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd môže byť použitá v situáciách, v ktorých orgány tretieho štátu zasiahli na základe svojich sankčných právomocí v oblasti práva hospodárskej súťaže uplatniteľného na území tohto štátu.
- 25 Súdny dvor k tejto otázke v bode 28 už citovaného rozsudku SGL Carbon/Komisia a v bode 52 už citovaného rozsudku Showa Denko/Komisia pripomenul, že kartel, ktorý pôsobí v medzinárodnom kontexte, sa vyznačuje predovšetkým ingerenciou právnych poriadkov tretích štátov na ich vlastných územiach.

- 26 Súdny dvor v tejto súvislosti v bode 29 už citovaného rozsudku SGL Carbon/Komisia a v bode 53 už citovaného rozsudku Showa Denko/Komisia konštatoval, že výkon právomoci orgánmi týchto tretích štátov zodpovednými za ochranu slobodnej hospodárskej súťaže v rámci ich územnej pôsobnosti sa riadi vlastnými požiadavkami týchto štátov. Skutočnosti, ktoré sú základom právnych poriadkov iných štátov v oblasti hospodárskej súťaže, totiž nezahŕňajú len špecifické účely a ciele, ale vedú tiež k prijatiu osobitných hmotnoprávnych pravidiel, ako aj k rozmanitým právnym dôsledkom v správnej, trestnoprávnej alebo občianskoprávnej oblasti v prípade, keď orgány týchto štátov preukázali porušenie pravidiel v oblasti hospodárskej súťaže.
- 27 Podľa Súdneho dvora z toho vyplýva, že cieľom Komisie pri ukladaní sankcie za nedovolené správanie podniku, aj keď je jeho základom kartelová dohoda medzinárodnej povahy, je ochrana slobodnej hospodárskej súťaže vo vnútri spoločného trhu, ktorá je podľa článku 3 ods. 1 písm. g) ES základným cieľom Spoločenstva. Z dôvodu osobitnej povahy právnych záujmov chránených na úrovni Spoločenstva sa totiž posúdenia Komisie pri výkone jej právomoci v danej veci môžu značne odlišovať od posúdení vykonaných orgánmi tretích štátov (pozri rozsudky SGL Carbon/Komisia, už citovaný, bod 31, a Showa Denko/Komisia, už citovaný, bod 55).
- 28 Súdny dvor na základe toho dospel k záveru, že zásada *ne bis in idem* sa neuplatní v situáciách, v ktorých dochádza k ingerencii právnych poriadkov a orgánov hospodárskej súťaže tretích štátov v rámci ich vlastných právomocí (pozri rozsudky SGL Carbon/Komisia, už citovaný, bod 32, a Showa Denko/Komisia, už citovaný, bod 56).
- 29 Pokiaľ ide o prejednávané odvolanie, je potrebné poznamenať, že Súd prvého stupňa v bodoch 112 až 116 napadnutého rozsudku v zásade na základe rovnakých úvah rozhodol, že zásada *ne bis in idem* sa nemôže uplatniť, pokiaľ Komisia vykonáva

svoje právomoci podľa práva Spoločenstva aj napriek tomu, že orgány tretieho štátu už dotknutému podniku uložili sankcie za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže platných v tomto štáte.

30 Za týchto podmienok nemožno prijať argumentáciu založenú na porušení zásady *ne bis in idem*, ktorú SGL Carbon uvádza vo svojom odvolaní.

31 Pokiaľ ide o argumentáciu uvedenú odvolateľom na pojednávaní, podľa ktorej už citované rozsudky SGL Carbon/Komisia a Showa Denko/Komisia treba chápať tak, že z nich vyplýva, že voľná úvaha Komisie, pokiaľ ide o to, či je alebo nie je povinná zohľadniť sankcie uložené dotknutému podniku orgánmi tretieho štátu za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže platných v tejto krajine, by mohla byť prípadne „zúžená“ v tom zmysle, že Komisia by aj tak mohla mať povinnosť zohľadniť také sankcie, stačí konštatovať, že taký výklad uvedených rozsudkov vychádza z ich nesprávneho pochopenia, a predovšetkým z nesprávneho pochopenia bodu 36 rozsudku SGL Carbon/Komisia a bodu 60 rozsudku Showa Denko/Komisia.

32 Súdny dvor sa totiž v týchto bodoch 36 a 60 vôbec nevyjadroval k uplatniteľnosti zásady *ne bis in idem*, ale odpovedal na podpornú argumentáciu žalobcov pred Súdom prvého stupňa, ktorou sa títo žalobcovia snažili dokázať, že Súd prvého stupňa porušil zásady proporcionality a spravodlivého zaobchádzania.

33 Súdny dvor v tejto súvislosti iba pripomenul, že určenie pokút uložených za porušenie práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže patrí do rámca voľnej úvahy, ktorou Komisia v tejto oblasti disponuje.

34 Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že v bode 128 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia nebola povinná zohľadniť sankcie, ktoré orgány Spojených štátov uložili SGL Carbon.

35 Prvý odvolací dôvod, ktorý SGL Carbon uvádza na podporu svojho odvolania, sa teda musí zamietnuť.

O druhom odvolacom dôvode založenom na protiprávnom zvýšení pokuty uloženej odvolateľovi z dôvodu jeho úlohy vodcu kartelu

36 Tento odvolací dôvod má dve časti. SGL Carbon po prvé tvrdí, že zvýšenie základnej čiastky pokuty je protiprávne z dôvodu, že také zvýšenie nemá oporu v skutkových zisteniach Súdu prvého stupňa. Po druhé Súd prvého stupňa podľa odvolateľa porušil v tomto ohľade jeho práva na obhajobu, keďže odvolateľ sa pred prijatím sporného rozhodnutia nemohol oboznámiť s okolnosťou zásadnou pre svoju obhajobu, teda s tým, že ho Komisia bude považovať za jediného vodcu kartelu.

O prvej časti druhého odvolacieho dôvodu

— Argumentácia účastníkov konania

37 SGL Carbon tvrdí, že postavenie vodcu kartelu, ktoré mu prisúdil Súd prvého stupňa, nezodpovedá skutkovému kontextu veci, ktorý je uvedený v napadnutom rozsudku.

38 Tvrdí tiež, že skutkové okolnosti a najmä zistenia Súdu prvého stupňa, ktoré si navyše protirečia, nemôžu odôvodniť zvýšenie pokuty, ktorá mu bola uložená.

39 Komisia tvrdí, že táto časť odvolacieho dôvodu je neprípustná v rozsahu, v akom odvolateľ spochybňuje skutkové posúdenia uskutočnené Súdom prvého stupňa, ktoré sa týkajú jeho úlohy vodcu kartelu.

40 Komisia dodáva, že argumentácia odvolateľa, podľa ktorej sa kvalifikácia vodcu kartelu odráža vo výške pokuty, je takisto neprípustná, keďže ide o opakovanie tvrdení, ktoré už boli uvedené pred Súdom prvého stupňa.

— Posúdenie Súdnym dvorom

41 Na úvod je potrebné pripomenúť, že z článku 225 ods. 1 ES a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora vyplýva, že len Súd prvého stupňa má právomoc jednak zistiť skutkový stav, okrem prípadu, keď by vecná nesprávnosť jeho zistení vyplývala z dokumentov v spise, ktoré mu boli predložené, jednak tento skutkový stav posúdiť. Pokiaľ Súd prvého stupňa zistil alebo posúdil skutkový stav, Súdny dvor má na základe článku 225 ES právomoc preskúmať právnu kvalifikáciu tohto skutkového stavu a právnych následkov, ktoré z neho vyvodil Súd prvého stupňa. Súdny dvor nemá teda právomoc zisťovať skutkový stav a v zásade ani skúmať dôkazy, ktoré Súd prvého stupňa uznal na preukázanie tohto skutkového stavu. Pokiaľ totiž tieto dôkazy boli riadne získané a boli rešpektované všeobecné právne zásady a procesné pravidlá uplatniteľné v oblasti dôkazného bremena a vykonávania dôkazných prostriedkov, prislúcha samotnému Súdu prvého stupňa posúdiť hodnotu, ktorú je potrebné priznať jemu predloženým dôkazom. Toto posúdenie teda nepredstavuje,

s výnimkou prípadu nesprávneho posúdenia týchto dôkazov, právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom (pozri rozsudok zo 6. apríla 2006, General Motors/Komisia, C-551/03 P, Zb. s. I-3173, body 51 a 52, ako aj tam citovanú judikatúru).

⁴² Pokiaľ ide o prvú časť druhého odvolacieho dôvodu, treba poznamenať, že Súd prvého stupňa v bodoch 316 až 331 napadnutého rozsudku detailne preskúmal skutkové okolnosti, ktoré viedli Komisiu k tomu, že považovala SGL Carbon za vodcu kartelu, a k záveru, že taká úloha predstavuje priťažujúcu okolnosť.

⁴³ Pokiaľ ide o takú okolnosť, je potrebné poznamenať, že podľa ustálenej judikatúry (pozri najmä rozsudok z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, body 240 až 242) sa závažnosť porušenia určuje s ohľadom na viacero faktorov, vo vzťahu ku ktorým Komisia disponuje voľnou úvahou. Keď Komisia v súlade s usmerneniami zohľadní pri určovaní sumy pokuty skutočnosť, že existujú priťažujúce okolnosti, plní tým len svoju úlohu dohliadať na dodržiavanie pravidiel Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže.

⁴⁴ Pri určovaní závažnosti spáchaného porušenia treba zohľadniť predovšetkým správanie každého z podnikov, ich úlohu pri vytváraní kartelu, ako aj zisk, ktorý z neho mohli mať (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 1983, Musique Diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 129).

45 Za týchto podmienok argumentácia, ktorú SGL Carbon uvádza vo vzťahu k priťažujúcej okolnosti súvisiacej s jeho úlohou vodcu kartelu, smeruje k tomu, aby Súdny dvor znovu preskúmal všetky skutkové okolnosti, ku ktorým sa už vyjadril Súd prvého stupňa.

46 SGL Carbon sa v tejto súvislosti neodvoláva na žiadny dokument, ani na inú okolnosť, ktorá by mohla preukázať, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri posudzovaní úlohy tohto podniku, pokiaľ ide tak o vznik, ako aj o vývoj kartelu.

47 Uvedené posúdenia navyše nie sú postihnuté protirečeniami, pokiaľ ide o hodnotenie správania SGL Carbon a správania ostatných podnikov, ktoré sa zúčastnili na karteli.

48 Z toho vyplýva, že prvú časť druhého odvolacieho dôvodu je potrebné odmietnuť ako neprípustnú.

O druhej časti druhého odvolacieho dôvodu

— Argumentácia účastníkov konania

49 SGL Carbon tvrdí, že nebol Komisiou riadne vypočutý, pokiaľ ide o posúdenie jeho porušenia, a že Súd prvého stupňa nezohľadnil právny dosah takej okolnosti. V oznámení o výhradách mu totiž Komisia prisúdila spolu s ďalším podnikom

úlohu vodcu kartelu. V odôvodneniach č. 485 až č. 488 sporného rozhodnutia však už Komisia považovala za „vodcu a podnecovateľa porušenia na trhu s izostatickým grafitom“ len odvolateľa a pristúpila v jeho prípade k najväčšiemu zvýšeniu základnej čiastky pokuty, teda zvýšeniu o 50 %.

- 50 SGL Carbon sa teda domnieva, že Súd prvého stupňa porušil jeho práva na obhajobu. Oznámenie o výhradách sa totiž nemôže obmedziť na zmienku, že pokuta zohľadní závažnosť a dĺžku trvania porušenia, ale malo by vymenovať okolnosti, ktoré môžu byť zohľadnené pri prijímaní rozhodnutia Komisiou, aby sa tým umožnila účinná obhajoba.
- 51 SGL Carbon zdôrazňuje, že jeho údajné postavenie vodcu kartelu je zásadnou okolnosťou pre stanovenie výšky pokuty. Ak by totiž oznámenie o výhradách uvádzalo, že Komisia zamýšľa takýmto spôsobom posúdiť závažnosť porušenia, odvolateľ by sa proti tomu bránil.
- 52 Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa správne rozhodol, že práva na obhajobu, predovšetkým právo byť vypočutý, boli dodržané, keďže v oznámení o výhradách boli uvedené také hlavné skutkové a právne okolnosti týkajúce sa spáchaných porušení, ako sú ich závažnosť a dĺžka ich trvania. Právo byť vypočutý sa totiž nedotýka spôsobu, akým chce Komisia použiť kritériá závažnosti a dĺžky trvania porušenia pri určovaní výšky pokút.
- 53 Komisia tvrdí, že význam činnosti odvolateľa ako vodcu kartelu alebo spôsob, akým Súd prvého stupňa posúdil okolnosti týkajúce sa tejto činnosti, sú skutkovými otázkami, ktoré možno preskúmať v štádiu odvolania len v prípade skreslenia dôkazov.

- 54 Komisia v tejto súvislosti poznamenáva, že odvolateľ nespochybnil súlad skutkových zistení Súdu prvého stupňa s právom. Odvolateľ navyše neuviedol tvrdenia, ktoré by mohli preukázať prípadné skreslenie dôkazov Súdom prvého stupňa.

— Posúdenie Súdnym dvorom

- 55 Treba pripomenúť, že práve oznámenie o výhradách, na jednej strane, a prístup k spisu, na druhej strane, umožňujú podnikom, proti ktorým sa vedie vyšetrovanie, oboznámiť sa s dôkazmi, ktorými disponuje Komisia, a poskytnúť právam na obhajobu ich úplnú účinnosť (pozri rozsudky z 15. októbra 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, body 315 a 316, ako aj zo 7. januára 2004, *Aalborg Portland a i./Komisia*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, body 66 a 67).
- 56 Z ustálenej judikatúry tiež vyplýva, že pokiaľ Komisia uvedie v oznámení o výhradách také hlavné skutkové a právne okolnosti spôsobilé viesť k uloženiu pokuty, ako je závažnosť a dĺžka trvania predpokladaného porušenia, ako aj skutočnosť, že bolo spáchané úmyselne alebo z nebanlivosti, naplní svoju povinnosť dodržať právo podnikov byť vypočuté (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. novembra 1983, *Michelin/Komisia*, 322/81, Zb. s. 3461, body 19 a 20, ako aj *Dansk Rørindustri a i./Komisia*, už citovaný, bod 428).
- 57 Pokiaľ ide o prejednávané odvolanie, je potrebné konštatovať, že Súd prvého stupňa v bodoch 138 až 142 napadnutého rozsudku správne vymedzil právny rámec, ktorým sa riadi oznámenie o výhradách a právo podnikov byť vypočuté.

- 58 Súd prvého stupňa ďalej v bodoch 144 a 145 napadnutého rozsudku oprávnenne dospel k záveru, že práva na obhajobu boli dodržané, keďže SGL Carbon sa poskytla možnosť vyjadriť svoje pripomienky, pokiaľ ide o dĺžku trvania, závažnosť a povahu porušenia, ktorého sa dopustil. Súd prvého stupňa tiež v bode 146 uvedeného rozsudku správne upresnil, že Komisia nebola v oznámení o výhradách povinná vysvetliť spôsob, akým by mohla použiť každú z týchto skutočností pri určovaní výšky pokuty (pozri v tomto zmysle rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, body 434, 435 a 439).
- 59 Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že rozhodol, že oznámenie o výhradách obsahuje dostatočne presné údaje o spôsobe, akým Komisia zamýšľala určiť výšku pokuty, najmä pokiaľ ide o závažnosť spáchaného porušenia.
- 60 Treba predovšetkým uviesť, že Súd prvého stupňa v bode 148 napadnutého rozsudku konštatoval, že oznámenie o výhradách obsahuje údaj o tom, že SGL Carbon zohral úlohu vodcu a podnecovateľa porušenia. Odvolateľ teda bol upozornený, že táto skutočnosť môže byť zohľadnená pri určovaní pokuty.
- 61 Súd prvého stupňa tiež v bode 149 napadnutého rozsudku správne rozhodol, že žiadna skutočnosť neumožňuje domnievať sa, že zodpovednosť SGL Carbon ako vodcu kartelu vzrástla z toho dôvodu, že Komisia sa v spornom rozhodnutí rozhodla neprisúdiť rovnakú úlohu aj ďalšiemu podniku, ktorý sa zúčastnil na tomto karteli.
- 62 Za týchto podmienok, ako uviedol generálny advokát v bode 59 svojich návrhov, skutočnosť, že Komisia v spornom rozhodnutí označila SGL Carbon za jediného vodcu kartelu, nezmenila postavenie tohto podniku v takom rozsahu, aby oslabil

práva na obhajobu, keďže pre oznámenie o výhradách je charakteristické, že je predbežné a podlieha zmenám, ktoré Komisia uskutoční vo svojom neskoršom posúdení na základe pripomienok, ktoré jej predložili zúčastnené osoby, a na základe ostatných skutkových zistení.

63 Druhá časť druhého odvolacieho dôvodu teda nie je dôvodná.

64 Z vyššie uvedeného vyplýva, že druhý odvolací dôvod, ktorý SGL Carbon uvádza na podporu svojho odvolania, sa musí ako celok zamietnuť.

O treťom odvolacom dôvode založenom na porušení práv na obhajobu v rozsahu, v akom zahŕňajú právo byť vypočutý

Argumentácia účastníkov konania

65 SGL Carbon tvrdí, že Súd prvého stupňa v bode 154 napadnutého rozsudku nesprávne rozhodol, že argumentácia založená na skutočnosti, že zamestnanci Komisie poverení vyšetrovaním nemali dostatočnú znalosť nemeckého jazyka, nie je podopretá žiadnym spoľahlivým dôkazom. Odvolateľ totiž údajne preukázal, v akom rozsahu a na základe akých okolností musel dospieť k záveru, že žiaden z uvedených zamestnancov neovláda dostatočne tento jazyk.

- ⁶⁶ Podľa SGL Carbon zamestnanci Komisie musia byť schopní porozumieť všetkým údajom, ktoré uvádzajú dotknuté podniky, či už priamo alebo pomocou prekladov.
- ⁶⁷ Komisia uvádza, že Súd prvého stupňa dospel k záveru, že odvolateľ nepredložil žiadny spoľahlivý dôkaz, ktorý by mohol podporiť uvedený predpoklad.
- ⁶⁸ Komisia zdôrazňuje, že individuálne jazykové znalosti toho-ktorého zamestnanca nemôžu mať ani ten najmenší vplyv na dodržanie práv na obhajobu. Správne konanie totiž vedie generálne riaditeľstvo hospodárskej súťaže a končí sa rozhodnutím Komisie, ktorá koná ako inštitúcia.
- ⁶⁹ Komisia dodáva, že celá vzájomná korešpondencia počas konania prebehla až na jednu výnimku v nemčine. Len tretia žiadosť o informácie zaslaná odvolateľovi bola napísaná v angličtine, ale ten nepožiadala o jej preklad a uspokojil sa s tým, že na ňu odpovedal v nemčine.

Posúdenie Súdny dvorom

- ⁷⁰ Na úvod je potrebné pripomenúť, že dodržanie práva na obhajobu v každom konaní, ktoré môže viesť k uloženiu sankcií, najmä pokút alebo periodických penalizačných platieb, je základnou zásadou práva Spoločenstva, ktorá musí byť dodržaná aj vtedy, keď ide o konanie správnej povahy (pozri najmä rozsudok z 2. októbra 2003, Thyssen Stahl/Komisia, C-194/99 P, Zb. s. I-10821, bod 30).

- 71 Dodržanie práv na obhajobu predovšetkým vyžaduje, aby podnik, proti ktorému sa vedie vyšetrovanie, mohol v priebehu správneho konania účinne vyjadriť svoje stanovisko k existencii a relevantnosti uvádzaných skutočností, ako aj k dokumentom použitým Komisiou (pozri rozsudok zo 6. apríla 1995, BPB Industries a British Gypsum/Komisia, C-310/93 P, Zb. s. I-865, bod 21).
- 72 Pokiaľ ide o tretí odvolací dôvod uvedený na podporu odvolania, treba poznamenať, že v rozsahu, v akom SGL Carbon napáda zamietnutie Súdom prvého stupňa v bode 154 napadnutého rozsudku svojej argumentácie, podľa ktorej Komisia zverila spis v tejto veci zamestnancom, ktorí dostatočne neovládali nemčinu, tento záver je založený na posúdení skutkového stavu a na hodnotení dôkazov predložených Súdu prvého stupňa, ktoré, ako bolo pripomenuté v bode 41 tohto rozsudku, nemožno napadnúť v rámci odvolania.
- 73 Aj keby sa však preukázalo, že zamestnanci Komisie poverení vecou nemali potrebné jazykové znalosti, stačí uviesť, pokiaľ ide o tvrdenie SGL Carbon, že Komisia porušila práva na obhajobu, že jazykové znalosti jedného člena kolektívu povereného vyšetrovaním vo veci kartelu nemôžu byť samy osebe rozhodujúce na posúdenie toho, či sa Komisia prípadne dopustila porušenia práv na obhajobu.
- 74 Súd prvého stupňa sa teda nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia tým, že dospel k záveru, že Komisia neporušila práva na obhajobu.
- 75 Tretiemu odvolaciemu dôvodu, ktorý SGL Carbon uvádza na podporu svojho odvolania, teda nemožno vyhovieť.

O štvrtom odvolacom dôvode založenom na nezohľadnení spolupráce SGL Carbon s Komisiou

Argumentácia účastníkov konania

- ⁷⁶ SGL Carbon tvrdí, že Súd prvého stupňa nezohľadnil tvrdenia, že spolupráca tohto podniku s Komisiou bola nedocenená v porovnaní so spoluprácou ostatných dotknutých podnikov. Komisia totiž znížila pokutu uloženú odvolateľovi len o 35 %, zatiaľ čo primerané bolo zníženie o 50 až 75 %.
- ⁷⁷ SGL Carbon sa domnieva, že spolupracoval aspoň v takom rozsahu ako ostatné podniky a že ako jediný poskytol informácie týkajúce sa účasti iných podnikov na karteli.
- ⁷⁸ SGL Carbon tiež tvrdí, že to, či Komisia v rámci svojho rozhodnutia uzná alebo neuzná porušenia odhalené podnikmi, ktoré spolupracovali, nemôže byť samo osebe rozhodujúce. V opačnom prípade by sa totiž podniky ochotné spolupracovať museli v každom okamihu obávať, že ich spolupráca, ako v prípade spolupráce poskytnutej odvolateľom, nebude zohľadnená alebo bude zohľadnená len čiastočne.
- ⁷⁹ Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o jeho posúdenia týkajúce sa spolupráce SGL Carbon počas vyšetrovania.

Súd prvého stupňa správne posúdil príspevok odvolateľa a príspevky ostatných dotknutých podnikov. Keďže spolupráca odvolateľa neprispela k preukázaniu porušenia, nebolo potrebné zohľadniť ju pri znižovaní pokuty.

- 80 Komisia sa domnieva, že Súd prvého stupňa riadne preskúmal dôkazy týkajúce sa príspevkov jednotlivých dotknutých podnikov počas vyšetrovania. Odvolateľ nevysvetlil, v akom rozsahu mohlo toto preskúmanie skresliť dôkazy, čo by sa ako jediné mohlo preskúmať v rámci odvolania.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 81 Ako bolo pripomenuté v bode 43 tohto rozsudku, Komisia disponuje širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o metódu výpočtu pokút, a v tejto súvislosti môže zohľadniť viacero skutočností, ku ktorým patrí aj spolupráca dotknutých podnikov počas vyšetrovania vedeného službami tejto inštitúcie. V tomto rámci musí Komisia vykonať také komplexné posúdenia skutočností, ako je posúdenie týkajúce sa spolupráce týchto podnikov.

- 82 Pokiaľ ide o prejednávanú vec, treba poznamenať, že Súd prvého stupňa v bodoch 358 až 362 napadnutého rozsudku založil svoje posúdenia v tejto otázke, opierajúc sa o oznámenie o spolupráci, na úvahe, že iba jeden podnik, teda ten, ktorý ako prvý poskytne dôkazy týkajúce sa existencie kartelu, môže dosiahnuť podstatné zníženie pokuty, s vylúčením iných podnikov, ktoré v neskoršom štádiu správneho konania predložia osobitné dôkazy týkajúce sa toho istého kartelu.

- 83 Pokiaľ ide o spoluprácu podniku s Komisiou, judikatúra uvádza, že takýto príspevok môže odôvodniť zníženie pokuty na základe oznámenia o spolupráci iba vtedy, ak skutočne Komisii umožní splniť jej úlohu spočívajúcu v konštatovaní existencie porušenia a v jeho ukončení (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. novembra 2000, SCA Holding/Komisía, C-297/98 P, Zb. s. I-10101, bod 36, a Dansk Rørindustri a i./Komisía, už citovaný, bod 399).
- 84 Konkrétnejšie, hoci oznámenie o spolupráci už vo svojich oddieloch C a B stanovuje zníženie pokuty pre prvý podnik, ktorý poskytne dôkazy týkajúce sa existencie kartelu, cieľ podporovať spoluprácu podnikov pri odhaľovaní tajných kartelov dotýkajúcich sa Spoločenstva, a predovšetkým podnikov, ktoré ako prvé poskytnú dôkazy, bol potvrdený a posilnený oznámením Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (Ú. v. EÚ C 298, 2006, s. 17).
- 85 V prejednávanej veci Súd prvého stupňa v bode 360 napadnutého rozsudku uviedol, že len jeden podnik, ktorým nie je SGL Carbon, ako prvý poskytol uvedené dôkazy.
- 86 Súd prvého stupňa v dôsledku toho v bode 367 napadnutého rozsudku rozhodol, že SGL Carbon z dôvodu svojho postavenia vodcu kartelu nespĺňal podmienky uvedené v oznámení o spolupráci potrebné na to, aby sa mohol domáhať podstatného zníženia pokuty, ktorá mu bola uložená. Takéto posúdenie založené na skutkových okolnostiach nemožno spochybniť v rámci odvolania.
- 87 Pokiaľ ide argumentáciu SGL Carbon týkajúcu sa zohľadnenia jeho spolupráce s Komisiou, bez ohľadu na skutočnosť, že tento podnik bol označený za vodcu kartelu,

treba uviesť, že Súd prvého stupňa v bode 368 napadnutého rozsudku správne usúdil, že Komisia nebola povinná oceniť takú spoluprácu podstatným znížením pokuty, keďže táto spolupráca v skutočnosti neumožnila konštatovanie existencie tohto kartelu a jeho ukončenie.

88 Pokiaľ ide o tvrdenie SGL, že spolupráca, ktorú poskytol, bola v porovnaní so spoluprácou ostatných členov kartelu nedocenená, treba poznamenať, že, ako Súd prvého stupňa správne uviedol v bode 371 napadnutého rozsudku, Komisia disponuje širokou mierou voľnej úvahy pri posúdení kvality a užitočnosti podnikom poskytnutej spolupráce, predovšetkým v porovnaní s príspevkami ostatných podnikov.

89 SGL Carbon však neposkytol žiaden dôkaz, ktorý by dokazoval, v čom sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri analýze toho, ako Komisia použila svoju voľnú úvahu vo vzťahu k spolupráci podnikov s ňou počas vyšetrovania.

90 Z vyššie uvedeného vyplýva, že SGL Carbon nemôže tvrdiť, že posúdenia Súdu prvého stupňa týkajúce sa jeho spolupráce s Komisiou pri vyšetrovaní majú právne nedostatky.

91 Štvrtý odvolací dôvod, ktorý SGL Carbon uvádza na podporu svojho odvolania, preto treba zamietnuť.

O piatom odvolacom dôvode založenom na neprimeranosti pokuty

Argumentácia účastníkov konania

- 92 SGL Carbon tvrdí, že Súd prvého stupňa neoprávnene dospel k záveru, že Komisia nie je pri určovaní výšky pokuty povinná zohľadniť ekonomickú situáciu podniku.
- 93 Zdôrazňuje, že Súd prvého stupňa nemôže spôsobiť úpadok podniku v dôsledku uloženia pokuty tým, že nezohľadní finančné dopady, ktoré sú s ňou spojené. Zásada proporcionality podľa neho totiž vyžaduje zohľadniť citelnú povahu sankcií s ohľadom na ekonomickú situáciu dotknutého podniku.
- 94 Komisia tvrdí, že piaty odvolací dôvod je neprípustný. SGL Carbon sa totiž snaží dosiahnuť opätovné preskúmanie primeranosti určenia výšky pokuty, pričom predkladá rad tvrdení, ktoré sa netýkajú konštatovaní vykonaných Súdom prvého stupňa v napadnutom rozsudku. Takéto posúdenia skutkového stavu však nemôžu podliehať preskúmaniu Súdnym dvorom v rámci odvolania.
- 95 Komisia tvrdí, že piaty odvolací dôvod je v každom prípade nedôvodný. Súd prvého stupňa totiž pri výkone svojej neobmedzenej právomoci potvrdil ustálenú judikatúru, podľa ktorej nie je Komisia povinná zohľadniť ekonomickú situáciu podniku pri určovaní výšky pokuty.

- 96 Komisia dodáva, že Súd prvého stupňa výrazne znížil výšku pokuty uloženej odvolateľovi tým, že pristúpil k väčšiemu zníženiu ako Komisia.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 97 Na úvod je potrebné pripomenúť, že ako už bolo uvedené v bode 41 vyššie, že v rámci odvolania sa preskúmanie Súdnym dvorom nevzťahuje na skutkové zistenia Súdu prvého stupňa okrem prípadu, že vecná nesprávnosť týchto zistení vyplýva z dokumentov v spise, že Súd prvého stupňa skreslil dôkazy a že nesprávne právne kvalifikoval skutkové okolnosti, ako aj vtedy, ak ide o otázku, či boli dodržané pravidlá v oblasti dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov.
- 98 Súdny dvor tiež pri rozhodovaní o odvolaní nemôže z dôvodu spravodlivého zaobchádzania nahradiť svojím posúdením posúdenie Súdu prvého stupňa rozhodujúceho v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci, ktoré sa týka výšky pokút uložených podnikom z dôvodu, že porušili právo Spoločenstva (pozri rozsudky zo 17. júla 1997, *Ferriere Nord/Komisia*, C-219/95 P, Zb. s. I-4411, bod 31, a z 25. januára 2007, *Dalmine/Komisia*, C-407/04 P, Zb. s. I-829, bod 152).
- 99 Tento odvolací dôvod musí byť odmietnutý ako neprípustný v rozsahu, v akom sa SGL Carbon snaží spochybniť primeranosť pokuty, ktorá mu bola uložená, pretože sa ním snaží dosiahnuť opätovné preskúmanie posúdení skutkového stavu, na čo Súdny dvor v rámci odvolania nie je príslušný (pozri tiež rozsudky z 29. apríla 2004, *British Sugar/Komisia*, C-359/01 P, Zb. s. I-4933, body 47 a 48, ako aj *Dansk Rørindustri a i./Komisia*, už citovaný, body 245 a 246).

100 Pokiaľ ide o argumentáciu, podľa ktorej Súd prvého stupňa nezohľadnil platobnú schopnosť SGL Carbon, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry, ktorou sa oprávnene inšpiruje bod 333 napadnutého rozsudku, nie je Komisia pri určení výšky pokuty povinná zohľadniť finančnú situáciu dotknutého podniku, keďže uznanie takejto povinnosti by viedlo k získaniu neoprávnených súťažných výhod pre podniky, ktoré sú najmenej prispôsobené podmienkam trhu (pozri rozsudky z 8. novembra 1983, IAZ International Belgium a i./Komisia, 96/82 až 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 a 110/82, Zb. s. 3369, body 54 a 55, ako aj SGL Carbon/Komisia, už citovaný, body 105 a 106).

101 Za týchto podmienok sa Súd prvého stupňa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že v bode 333 napadnutého rozsudku zamietol žalobný dôvod založený na skutočnosti, že Komisia nezohľadnila platobnú schopnosť odvolateľa.

102 Piatemu odvolaciemu dôvodu, ktorý SGL Carbon uvádza na podporu svojho odvolania, teda nemožno vyhovieť.

O šiestom odvolacom dôvode založenom na protiprávnosti úrokových sadzieb stanovených Komisiou

Argumentácia účastníkov konania

103 SGL Carbon sa domnieva, že Súd prvého stupňa nepreskúmal jeho tvrdenia týkajúce sa stanovenia úrokových sadzieb, a teda že napadnutý rozsudok obsahuje v tejto časti právne pochybenie.

- 104 SGL Carbon tvrdí, že preňho stanovené úroky sú príliš vysoké. Komisia podľa neho nesmie bez právneho základu stanoviť úroky, ktoré sa očividne nachádzajú nad trhovou úrovňou. Komisia mu stanovením vysokých úrokov v skutočnosti uložila ďalšiu sankciu.
- 105 Podľa SGL Carbon nebol Súd prvého stupňa v žiadnom prípade oprávnený odmietnuť odkaz na úrokovú sadzbu zvyšujúcu dočasné platby, ktoré vykonali podniky na účely zaplata im uložených pokút, a tvrdiť, že jediným cieľom tejto sadzby je zabrániť bezdôvodnému obohateniu Spoločenstva. Aj úroková sadzba, ktorá sa použije na dosiaľ nezaplatené pokuty, by totiž mala mať jediný cieľ predísť tomu, aby dotknutý podnik nemal výhodu z vystavenia záruky.
- 106 Komisia tvrdí, že šiesty odvolací dôvod je neprípustný, pretože sa usiluje o to, aby Súdny dvor v rámci odvolania opätovne preskúmal stanovenie úrokov.
- 107 Komisia tvrdí, že tento odvolací dôvod nie je v žiadnom prípade dôvodný. Ak by totiž podniky mohli získať ekonomické výhody tým, že odložia zaplata pokút, ktoré im boli uložené, došlo by k oslabeniu sankcie a podniky, ktoré platia oneskorene, by boli finančne zvýhodnené v porovnaní s podnikmi, ktoré zaplatia pokutu v stanovenej lehote.
- 108 Komisia dodáva, že Súd prvého stupňa dostatočne z právneho hľadiska odôvodnil, prečo Komisia nezneužila svoju voľnú úvahu pri stanovovaní úrokov, a že odvolateľ neuviedol žiadne tvrdenie spôsobilé preukázať, že úroky z omeškania boli stanovené neprimerane.

Posúdenie Súdnym dvorom

- ¹⁰⁹ Je potrebné pripomenúť, že Súd prvého stupňa pri odpovedi na žalobný dôvod vznesený pred ním v bode 411 napadnutého rozsudku odkázal na ustálenú judikatúru, podľa ktorej právomoci zverené Komisii podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 zahŕňajú možnosť určiť dátum splatnosti pokút, dátum začiatku plynutia úrokov, ako aj ich výšku a podmienky výkonu jej rozhodnutia.
- ¹¹⁰ Ak by totiž Komisia také právomoci nemala, podniky by mohli využívať výhodu z oneskoreného zaplatenia, čím by bol oslabený účinok sankcií (rozsudok SGL Carbon/Komisia, už citovaný, bod 114).
- ¹¹¹ Súd prvého stupňa teda správne posúdil, že Komisia bola v rozsahu potrebnom na odradenie od omeškania so zaplatením pokuty oprávnená zvoliť si ako východisko vyššiu sadzbu, ako je príslušná trhovú sadzbu uplatňovaná voči priemernému dlžníkovi (rozsudok SGL Carbon/Komisia, už citovaný, bod 115).
- ¹¹² Treba dodať, že SGL Carbon nepreukázal, v čom sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 412 napadnutého rozsudku rozhodol,

že Komisia neprekročila mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o stanovenie sadzby úrokov z omeškania. Odvolateľ sa totiž v tejto súvislosti obmedzil na žiadosť o opätovné preskúmanie posúdení skutkového stavu vykonaných Súdom prvého stupňa.

113 Takáto argumentácia však nepodlieha preskúmaniu Súdnyim dvorom v rámci odvolania (pozri rozsudok z 21. septembra 2006, Technische Unie/Komisia, C-113/04 P, Zb. s. I-8831, body 81 až 83). V tejto časti teda musí byť odvolací dôvod vyhlásený za neprípustný.

114 Pokiaľ ide o tvrdenie SGL Carbon, že jeho argument vyvedený zo skutočnosti, že Komisia stanovila úrokovú sadzbu vo výške 2 % v prípade dočasnej platby v hotovosti, bol neoprávnene odmietnutý ako oneskorený, treba poznamenať, že Súd prvého stupňa správne posúdil tento argument, ktorý nebol uvedený v pôvodnej žalobe, ako nový žalobný dôvod v zmysle článku 48 ods. 2 svojho rokovacieho poriadku. Bol teda oprávnený odmietnuť ho ako neprípustný, ako to urobil v bode 413 napadnutého rozsudku.

115 Šiesty odvolací dôvod, ktorý SGL Carbon uvádza na podporu svojho odvolania, je teda čiastočne nedôvodný a čiastočne neprípustný.

116 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že nemožno vyhovieť žiadnemu z dôvodov, ktoré SGL Carbon uvádza na podporu svojho odvolania, a preto treba odvolanie zamietnuť.

O trovách

- ¹¹⁷ Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 tohto istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat' SGL Carbon na náhradu trov konania a SGL Carbon nemal úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat' ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Odvolanie sa zamieta.**
- 2. SGL Carbon AG je povinný nahradiť trovy konania.**

Podpisy